

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност “ПРОФЕСОР”
по научната специалност 4.4 Науки за Земята (Петрология)
обявен в „Държавен вестник”, бр. 75 / 10.09.2021

Кандидат: *доц. д-р Стефка Димитрова Приставова, Минно-геоложки университет
“Св. Иван Рилски”, Геологопроучвателен факултет, катедра “Минералогия
и петрография”*

Член на Научното жури: *проф. д-р Ирена Минчева Пейчева, Геологически институт, БАН*

1. Обща характеристика на кандидата и на представените материали

Единственият кандидат по обявения от Минно-геоложки университет “Св. Иван Рилски” конкурс за заемане на академичната длъжност “ПРОФЕСОР” по научна специалност 4.4 Науки за Земята - Петрология е доц. д-р Стефка Приставова. Тя е добре позната на геоложката общност в България. Завършва Геолого-географския факултет на Софийския университет «Св. Климент Охридски» през 1983 г. и през следващите 5 години работи «в практиката» - в геолого-проучвателна група и “Петрографска лаборатория” към Геолошко предприятие за лабораторни изследвания. През 1989 г. започва докторантура в Геологическия институт при БАН, която защитава успешно през 1995, като от 1992 до 1999 г. е последователно геолог и научен сътрудник в секцията по Петрология. Тези години определят едно от направленията, с които е свързана научната ѝ дейност – метаморфната петрология. Според мен изключително положително за научното ѝ развитие е преминаването ѝ на изследователска и преподавателска позиция в Минно-геоложкия университет “Св. Иван Рилски” през 1999 г., където остава и до днес. Новата работна среда е стимулирала допълнително Стефка Приставова да развие различни области на приложение на петрологията, както и да разкрие организаторски и административни качества като успешен заместник ректор на университета.

За участие в настоящия конкурс доц. д-р Приставова е представила общо 65 статии, от които 31 извън списъка за заемане на длъжността „доцент” (през 2008 г.), една монография и четири глави в колективна монография, както и 25 обяснителни записки към геоложки карти (2006-2010 г.). Според изискванията на показател «В» от новия Закон за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане в подадените за конкурса документи кандидатът е включил издадената през 2021 г. монография, покриваща изискуемите 100 точки. Доказателствените материали по показател «Г» са статии и глави от монографии, позволяващи «преизпълнение» на показателя (248 при минимално изискуеми 220 точки).

Ще анализирам само статиите и научните съобщения след доцентурата ѝ, тъй като те отразяват научните интереси на кандидата и работата ѝ с новосъздадени екипи. Публикациите на доц. Приставова са само в български списания: Доклади на Българската академия на науките, Списание на българското геолошко дружество, *Geologica Balcanica*, Годишник на Минно-геоложкия университет, Геология и минерални ресурси, Българско е-Списание за Археология. Някои от тях са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация повече от 30 години (Доклади БАН, *Geologica Balcanica*), други от скоро (Българско е-Списание за Археология, Списание на българското геолошко дружество). За мен е изненадваща липсата на публикации в международни списания с висока цитируемост и импакт (с IF и/или SJR), тъй като приемам качеството на научните статии за достатъчно добро, за да бъде споделено и с по-голяма аудитория. За да не влизам в задочен спор за научни списания и наукометрия, приемам че Стефка Приставова е избрала да споделя вижданията си за геологията на

България в списания, които са достъпни на първо място за българските геолози, археолози и учени от други области.

Импактът на представените от доц. Приставова публикации може да се оцени от цитиранията им; в представената справка те са в количество позволяващо надхвърляне на изискуемия минимум (244 при минимум от 100 точки), при това болшинството цитати са в международни списания с импакт фактор. Все пак индексът на Хирш според SCOPUS остава 2, поради липсата на IF и/или SJR на цитираните статии.

През 13-те години след хабилитирането си Стефка Приставова е участвала в 13 научни, научно-приложни и образователни проекти, като е ръководила 1 от тях. Те са финансирани от ФНИ (4), МОН (2), МОСВ (1: Съставяне на геоложка карта на България в мащаб 1:50 000, изискващ продължителна работа в консорциум); 6 са международни проекти с европейско финансиране. Прави впечатление разнообразната им тематика и насоченост на изследванията към различни райони на България, както и към изграждане на научно-изследователски лаборатории. Трябва да отбележа и създадените контакти и успешната работа с държавни институции, браншови организации и частни фирми.

Доц. д-р Стефка Приставова е ръководила един успешно защитил през 2020 г. докторант. Била е ръководител и на други докторанти, които обаче са отчислени с право на защита и успешно се реализират в практиката. Обобщавайки информацията, кандидатът е покрил и надхвърлил изискуемия минимум и по критерий Е (259 при минимум от 150 точки). Подадените материали я представят като активен изследовател със свой облик, работил в колаборация с екипи от различни специалности на Минно-геоложкия университет, Софийския университет и различни институти на БАН.

2. Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Основните научни интереси на кандидата са свързани с петрологията, с фокус върху метаморфната петрология (високо- и нискометаморфни скали), палеогеотермо-барометрия на метаморфни процеси и петрология на околорудни изменения, като допълнителните интереси са насочени към интердисциплинарни изследвания, геoarхеология, регионалната геология.

Стефка Приставова участва в обучението на студенти и докторанти от различни специалности на Минно-геоложкия университет. Преподавателската ѝ дейност според предоставената справка е доста натоварена – над 400 часа годишна учебна заетост в периода 2018-2021 г., от които 273 ч. лекции и 130 ч. упражнения в бакалавърски и магистърски програми. Лекционните ѝ курсове включват Петрография, Метаморфна петрология, Магмени, метаморфни и седиментни скали в България, Геoarхеология, Метаморфизъм и метаморфни процеси. Разработила е самостоятелно курсовете, както и пътеводители за геоложки екскурзии, свързани с курсовете (съвместно с колеги от факултета).

Обобщавайки данните по т.1 и 2. се налага заключението, че показателите на кандидата надхвърлят изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности и изискванията на Минно-геоложкия университет за научно-изследователска и учебна дейност. Работата ѝ показва ангажираност с учебната дейност и развитието на млади геолози.

3. Основни научни и/или научно-приложни приноси

Научните и научно-приложните приноси на доц. д-р Стефка Приставова са разделени от нея в няколко тематични направления: 1. Петроложки изследвания на магмени и метаморфни скали; 2. Изследване на метасоматично променени скали от различни находища; 3. Изследване на Балканския терен; 4. Регионална геология 5. Геoarхеология; 6. Интердисциплинарен тип изследвания. Основните от тях са:

- в направление 1: петроложките изследвания на магмени и метаморфозирани скали от Западния Балкан, Сакарския блок и Южен Пирин в комбинация с геохронологички и минераложки данни са позволили определяне на произхода им и отнасянето им към различни единици; предложени са модели на образуване на рудопроявления или набогатяване на елементи при определени геоложки процеси;

- в направления 2 петроложките описания на вместващите скали в три находища в Сакарския район (Доброселец), Източни (Чернигово) и Западни Родопи (Бабяк) са допълнени с и такива на хидротермалните им промени. Резултатите са обвързани с данни за тектониката и рудовместващите структури, както и с минералогия на орудяванията, като са установени нови минерали или са предложени последователности на рудообразуване; в някои случаи особеностите на рудата са позволили да се предложи и възможен способ за технологична обработка и обогатяване;

- в направление 3 и 4 комплексното изследване на магмени и нискометаморфни скали от Западния и части от Централния Балкан, техните взаимоотношения и състав са дали възможност на доц. Приставова в екип с проф. Хайдатов и доц. Даиева да развият и допълнят данните за къснопротерозойските до раннопалеозойски океански и островнодъгови единици и да предложат принадлежност към общ терен, както и да го корелират с други сходни по състав единици в Европа; петроложката експертиза на кандидата е допринесла и до по-коректно геолошко интерпретиране на профил от дълбоко сеизмично профилиране в Родопите (профил Ивайловград – Ардино), както и за по-пълно отразяване на петроложките особености на скалите в 25 обяснителни записки към геоложки карти в М 1:50000;

- с интердисциплинарните направление 5 и 6 са свързани голяма част от представените публикации, резултатите от които допринасят за обвързването на археоложките обекти и артефакти с научни знания за скалите и минералите, от които са изградени, а с това и за разбирането на историческите, културни и търговски връзки в древността. Намерам тези изследвания за специфични и определящи научния облик на Стефка Приставова през последните години.

4. Критични бележки и препоръки по представените трудове.

Препоръките ми към работата на Стефка Приставова са основно за публикуване в международни импактфакторни списания, които стигат до геолози и изследователи от цял свят. Това би позволило резултатите от нейните изследвания да се познаят и да привличат колеги с различна експертиза, с които съвместно да разработят нови проекти за България и района и да развият оригиналните си идеи. Надявам се като професор да посвети още повече време на обучението на способни млади геолози, както и на предоставянето на възможности за тяхното научно израстване.

5. Заключение

Стефка Приставова е преподавател и изследовател, който напълно отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане за заемане на академичната длъжност “ПРОФЕСОР” по научната специалност 4.4 Науки за Земята - Петрология, поради което препоръчвам на Научното жури и Факултетния съвет на Геологопроучвателния факултет при Минно-геоложкия университет “Св. Иван Рилски”, да приеме нейната кандидатура.

15.01.2022 г.

Подпис:

(проф. д-р И. Пейчева)